



Kalóris

NEWS

Mártély önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványa
Hírek, pillanatképek Mártély életéből...

V. évf. 1. szám – 2011. január

„Azért a víz az úr!” (Petőfi Sándor: Föltámadott a tenger...)



Erről olvashatnak

Amikor megáll kicsit az idő	2. oldal
Belvizi körkép Riport Dr. Tarics Csilla jegyzővel és Tonkó Tibor falugazdászal	2-4. oldal
Téli madáretetés	5-6. oldal
Gondolatok egy új év hajalán Böjte Csaba levele Déváról	6-7. oldal
A biblikus olaj érdekességek az olíváról	8. oldal
Az Önkormányzat közleményei Hulladékszállítás, víz- és csatorna- díjak, temetkezési díjak	9. oldal
Közkincs Kerekasztal megbeszélés	10. oldal
Meghívó a katolikus templom 100 éves évfordulója alkalmából szervezett rendezvényekre	10. oldal
„Lókarácsony”	11. oldal
Decemberi ping-pong verseny	11. oldal
Idősek klubja februári programjai	12. oldal

„Jelzöm”

Amikor megáll kicsit az idő

A hír futótűzként terjedt el a Falukarácsonyi Ünnepszóna után a faluban. El sem akartuk hinni. Ismerősökkel, barátokkal hívogattuk egymást, de a tény sajnos bizonyosodott. Nagy Imre hirtelen meghalt. Teljesen letaglózott bennünket. Hisz mi „haverok” még paroláztunk a Faluházban, szokás szerint viccelődtünk, hülyéskedtünk, ahogy mindig is szoktuk, aztán most egyszerre vége. Egy pillanat műve. Azé a pillanaté, amely az életet a haláltól elválasztja. Azé a pillanaté, amely bárkivel megeshet, bármikor. Mégis megdöbbenő, ha egy látszólag ereje teljében lévő, mondhatni virágkorát élő embert ragad el a halál teljesen váratlanul. Férfiet, családapát, jó barátot, munkatársat.

A temető felé bandukolva megdöbbenett a csendes tömeg látványa. Mert nagyon sokan voltunk. Sokkal többen, mintha egy átlagos életű, a közösség számára nem túlzottan jelentős ember búcsúztatására gyülekezett volna Mártély. Mindenki eljött végtisztességet tenni, akit főnöke elengedett a munkahelyéről, mozgásképes volt és ott akart lenni. A lehető legtöbben voltunk, amit az élet megengedett.

Ahogy zavaromban megálltam egy helyen a sírok között, sorra vettem az ismerősöket. A közelebb állókkal halk szóval köszöntöttük egymást, egy kézfogással, a távolabbiaknak csak bólintással jeleztük, hogy érzékeljük a másik jelenlétét és sorra vettem az általam ismert embereket. Majd tíz év után alig van már arc, akit ne ismertem volna. Felsorolhatatlan fizimiska, ember, életű, történet. Szomorúsággal telt szívvel tekintetem a kisasztalon lévő urnára tévedt, s a mellette állókra. Ani, Zsuzsi, Gergő, Anna, és Kisimi. De hol van Imrém szálas alakja, kackiás bajsza, mosolygós arca? Hiányoltam. Aztán amikor felocsúdva én is oda bátortalanokodtam, hogy kifejezzem részvétem, s csak arra maradjon erőm, hogy előre megfogalmazott vigasztaló

szavaim helyett a kezüket megszorítva a nyakukba boruljak torkomat szorongató sírással és könnyes szemmel, megláttam Imre fényképét a kisasztalon, s ráeszméltem: itt van, s velünk is marad mindörökre, mert csak az hal meg, akit elfelednek... S ott az idő megállt egy pillanatra. Csak annyi, talán az ember által fel nem fogható pillanatra, amelyben elbúcsúzhattunk valakitől - hogy azután kíméletlenül induljon tovább, s egyhangúan morzsolja annak a valaminek a másodpercét, perceit, óráit, napjait, heteit, hónapjait, éveit, aminek a neve: Élet.

Amikor ezt a kis újságot elkezdtek csinálni, ő volt az egyik első mártélyi, akivel riportot készíthettem. Nagyon segítőkész volt abban is. Mint az élet bármely területén. Nem volt olyan apróság, vagy nagyobb dolog, amelyben ne segített volna. Gondolom, ezt sokan elmondhatják rajtam kívül is. Egy olyan jó emberünket veszítettünk el, aki nagyon fog hiányozni. Komolysága, ha kellett harsány jókedve és egyeseknek talán kellemetlen szókimondása, felhőtlen vidámságra való hajlama, s egészséges életszeretete miatt, egyedi volt, egyszeri és megismételhetetlen.

Imre! Bár mint kiderült most e szomorú apropóból, nálam fiatalabb voltál, ha összefutottunk, mégis mindig úgy köszöntöttél: Na, szevasz, öcsém! Mi újság? Hát, például most már, ez is hiányozni fog nagyon...

Találj nyugalmat és lelki békét ott, ahová mentél, s lelked óvó figyelme őrizze családod életét és boldogulását. A fájdalom enyhül majd, mert az élők sorsa a további lét. Nekik nehéz most nagyon. De a sebeket gyógyító idő talán majd segít nekik. Emléked, életed és mindaz, amit neked köszönhetnek, tovább él bennük. Mert - hidd el így utólag is - a szeretet örök. Még, ha életünkben csak néha és zavartan és ügyetlenül tudjuk is kifejezni mindezt. Nyugodj békében!

F. Cs. Z.

Belvízi körkép

Csongrád megyében pillanatnyilag mintegy 70 hektárt borít belvíz. Ez 37 települést érint, ahol folyamatos küzdelmet kell folytatni a vízzel. Mártélyon mind a bel-, mind a külterületen okoz szinte évente visszatérő gondot a felszaporodó pangó víz. A tanyán élőknek ilyenkor a legnagyobb problémát a közlekedés okozza. Aki teheti munkagéppel, terepjárával oldja meg a napi bevásárlást gyógyszerbeszerzést, de van, aki csak lóval, vagy gyalog képes megközelíteni a falut. Az emberek, ha kell, összefognak és segítenek egymásnak. Sokszor csak a falugondnok, vagy a Polgárőrség segítségével lehet kijutni a tanyákra, gyógyszert vinni, vagy épp vérvétel céljából az orvos asszisztentst kiszállítani. A tavasz elmúltával azután rendeződnek a dolgok, de minden évben újra és újra beköszönt ez az áldatlan ál-





munka kellett ahhoz, hogy a falu belterületét részben, vagy egészében mentesíteni tudják a belvitztől, megelőzve a nagyobb károk keletkezését. A védekezésben élen járnak a helyi önkéntesek, akik a Mártélyi Polgárőr, Tűz- és Vagyonvédelmi Közhasznú Egyesület tagjai. Nélkülük a falu egyes helyeit már hetekkel ezelőtt elönthette volna a belvíz. Áldozatos munkájuk köszönetül álljon itt névsoruk: *Rózsa János, ifj. Rózsa János, Rózsa Szilveszter Róbert, Rózsa Sándor Zoltán, Sándor Tamás, Hízó Zoltán, Szalai István, Szalai Zsolt, Berecz Ernő, ifj. Nagy Imre, Nagy Anita és Bánfi Csaba.*

A belvízi helyzettel kapcsolatos témákban kérdeztük Dr. Tarics Csilla jegyzőt, és Tonkó Tibor falugazdászt.

Dr. Tarics Csilla Jegyző

Kaláris: *Melyek a lakosok és az Önkormányzat jogai, kötelességei a kialakult belvízhelyzetben?*

Dr. Tarics Cs.: - Mások életét, testi épségét vagy vagyonát közvetlenül fenyegető és más módon el nem hárítható veszélyhelyzetben a tulajdonos akár azt is köteles eltérni, hogy a veszélyhelyzet elhárításához szükséges mértékben ingatlanát igénybe vegyék, abban kárt okozzanak (utólagos kártalanítás ellenében). A károsult pedig a kár elhárítása, illetve csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Ez magánszemélyre és önkormányzatra is igaz. (Polgári Törvénykönyv)

Kaláris: *Hogyan és mire kötelezhető az ingatlantulajdonos?*

Dr. Tarics Cs.: - Az ingatlan tulajdonosa még a veszélyhelyzet kialakulása előtt köteles gondoskodni az ingatlana előtti nyílt árok és műtárgyai tisztán tartásáról, a csapadékvíz zavartalan lefolyását akadályozó anyagok és más hulladékok eltávolításáról. (1/1986. /II. 21./ ÉVM-EüM. együttes rendelet.)

Kaláris: *Hogyan előzhető meg, hogy belterületi ingatlanokban kárt tegyen a felgyülemlett belvíz?*

lapot, amely megkeseríti az emberek életét.

2010. december elején I. fokú, majd 27-től napjainkig II. fokú belvízvédelmi készültség van érvényben Mártélyon. Ez idő alatt több mint 1400 óra védekező

Dr. Tarics Cs.: - Elsősorban a lakóingatlan megfelelő alászigetelésével, illetve az ingatlan körül árok kialakításával, homokzsákkal létesítésével. Homokzsákok lehet igényelni az önkormányzattól.

Kaláris: *Kap-e, és ha igen milyen nagyságrendben központi támogatást, anyagi, netán eszköz-segítséget a védekezéshez, kárfelszámoláshoz az Önkormányzat, vagy csak a maga erejére és az önkéntesek munkájára számíthat?*

Dr. Tarics Cs.: - A központi vis maior keretből a védekezési költségek 70%-ára lehet pályázatot benyújtani, amely – nyertes pályázat esetén – utófinanszírozású. Munka szempontjából elsősorban magára számíthat az önkormányzat (esetlegesen közmunkaprogram keretében), illetve az önkéntesek segítségére. Segítenek továbbá a katasztrófavédelem hódmezővásárhelyi ki- rendeltségének munkatársai és a hivatásos tűzoltók is, ha szükséges.

Kaláris: *Igaz-e, a sokféle hallható, olvasható tény, hogy a biztosítók egyáltalán nem fizetnek kártérítést belvízkárookra? Milyen segítségben reménykedhetnek, akiknek házuk, egyéb építményeik károsodnak?*

Dr. Tarics Cs.: - Igaz. Az ár- és belvíz kárra nem kötnék biztosítást. Szűk körben lehetséges egy állami alappal, a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alappal szerződni éves díjfizetés ellenében. Az Alap kezelő szervezete a Magyar Államkincstár, amely a szerződő fél az állam részéről.

Kaláris: *Mi lenne az a „végső”, megnyugtató megoldás, amelynek eredményeként megszűnne a belvízi veszélyeztetés Mártélyon?*

Dr. Tarics Cs.: - A csapadékvíz-elvezető rendszer teljes kiépítése. Tervben van egy ilyen tárgyú pályázat beadása.



Kaláris: *Kihez, hová forduljanak mindazok, akiknek a gondos védekezés ellenére mégis káruk származik a belvíz miatt?*

Dr. Tarics Cs.: - Általában nincs lehetőség a kártalanításra, kivéve, ha erre az állam külön lakossági vis maior pályázatot ír ki, mint az történt a 2006-os árvíz, belvíz idején.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Tonkó Tibor falugazdász, Magyar Agrárkamara ügyfélszolgálati szaktanácsadója

Kaláris: *Alapvetően kinek a feladata a külterületi csatornák rendben tartása? Állami feladat, vagy a földtulajdonosé?*

Tonkó T.: - A külterületi csatornák helyrajzi számmal rendelkeznek és a Földhivatalnál be van jegyezve a tulajdonos vagy a kezelője. A jelzett csatornák vagy az Önkormányzat vagy a TIMA kezelésében vannak. Természetesen a Földtulajdonos sem vonhatja ki magát a helyzet kezeléséből. A használatában levő földterületen található ideiglenes ún. „nem helyrajzi számos csatorna” illetve vízvezető rendben tartása a földhasználó feladata. A Földhivatalnál bárki betekintést kérhet a csatornák tulajdoni lapjaiba.

Kaláris: *Igaz-e, hogy a gazdáknak elvileg hozzájárulást kellene fizetniük a fenntartási, karbantartási munkákért a vízügyi hatóságnak? Fizetik-e, s ha nem, miért?*

Tonkó T.: - A Vízgazdálkodási Társulatok a Földtulajdonosoké. A közgyűlés határozata alapján fenntartási hozzájárulást kellett fizetni 2010. december 31-ig, hozzávetőleg 1000,-Ft/ha összegben. Tehát eddig kötelező volt hozzájárulni a fenntartáshoz.

Kaláris: *Milyen állami segítségre számíthatnak (anyagi, gép, eszköz, élő munkaerő stb.)?*

Tonkó T.: - A külterületi belvízmentesítést az állam egyedül nem tudja megoldani. A főműveket működteti az állam, ami a befogadóba juttatja a belvizet. Odáig eljuttatni a földhasználó, a Víz Társulat és az Önkormányzat közreműködésével lehet. A víz társulat és az Önkormányzat pályázhat a felmerülő költségek megtérítésére. Most indul a közmunkaprogram.

Kaláris: *Hallani, olvasni, hogy egyesek beszántották a földjüket átszelő belvízvezető árkokat, csatornákat. Kinek a kötelessége az eredeti állapot helyreállítása, van-e valamilyen archivált állapot rögzítő rendszer ennek ellenőrzésére (térképek, nyilvántartások), amelyek segítségével kétség kívül leellenőrizhetők ezek a munkák?*

Tonkó T.: - Erről megbízható pontossággal nem lehet



nyilatkozni, általánosítani sem szabad. Előfordulhat, hogy egyes gazdák a legutolsó talpalatnyi földet is be kívánják művelni. A nyilvántartott helyrajzi számmal rendelkező csatornák a Földhivatalnál megtalálhatók és van is hatósági jogköre a Hivatalnak. Amennyiben vitás kérdés van, a Csongrád Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága (Szeged Deák Ferenc u. 17.) tud útbaigazítást adni.

Kaláris: *Létezik-e még Mártély külterületi részein meliorációs rendszer? Ha igen, ellátja-e még eredeti feladatát, vagy mára csak perforált csövek kusza rendszere található a föld alatt?*

Tonkó T.: - A meliorációs beruházások elvi élettartama kb. 25 év. A hatásossága attól is függ, hogy működteti-e valaki? A dokumentáció megtalálható a Kivitelezőnél, illetve a megyei (FM) Hivatalnál.

Kaláris: *Milyen megoldás jöhetne szóba – a meglévő geológiai adottságok megváltoztatásán kívül, ami fizikai lehetetlenség – az évről-évre ismétlődő belvizes időszak mezőgazdasági, életminőségbeli károkozásának megfékezésére, megoldására? Mennyire partnerek ebben a gazdálkodók, s a mindenkori magyar kormányzat?*

Tonkó T.: - A károk enyhítése, megelőzése, mérséklése csak együttműködéssel oldható meg. Van Vásárhelyi Pál Terv, csak csinálni kell. Évtizedes lemaradás van.

Kaláris: *Ki, milyen hatóság ellenőrzi rendszeresen a belvízvezető művek állapotát, milyen szankciókkal sújthatják a gazdákat, szervezeteket?*

Tonkó T.: - A vízművek ellenőrzése az Alsó-Tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság, a Földhivatal és az Önkormányzat jogköre, illetve a Földművelésügyi Igazgatóságé attól függően, hogy ki a kezelője a csatornának.

Kaláris: *Kapnak-e a termelők bármiféle kártérítést, vagy jóvátételt regisztrált belvízi káraikért, kitől, hogyan és mennyit?*

Tonkó T.: - Alapjában a természeti károkért nem kap kártérítést a gazdálkodó. A nemzeti agrár-károkyhítési rendszer azért jött létre, hogy mérsékelje a gazdálkodók veszteségét. A mezőgazdasági vállalkozóknak kötelező volt a belépés. Szántó esetén 800,-Ft/ha a hozzájárulás, amit minden év június 30-ig kell megfizetni a kincstárnak. Az őstermelők május 15-ig léphetnek be önkéntesen. Az állam a befizetett összeget megduplázza és ebből az alapból lehet igényelni kártérítést minden év október 20-ig a Földművelésügyi Igazgatóságtól a Falugazdászokon keresztül. A 2010-es év után kb. 10-15%-a várható a kárnak.

Kaláris: *Mi a teendője (joga, kötelessége) az egyéni gazdálkodónak a belvíz megelőzésében, a kialakult állapotok felszámolásában, a károkyhítésben?*

Tonkó T.: - A Gazdálkodó köteles a károkyhítésben részt venni és együttműködni a szomszédjaival. Amikor területalapú támogatási kérelmet nyújtott be, kötelezettségeket is vállalt vele. Joga van segítséget kérni a Társulattól és az Önkormányzattól is.



Téli madáretetés

Talán köztudott, hogy télen nem minden madarunk vonul melegebb tájakra, számos faj itthon marad. Az már kevésbé közismert, hogy a tőlünk északabbra fekvő, mostohább téli klímájú területek madarai számára Magyarország jelenti a telelő területet. Hazánk környezeti állapota ma még lehetővé teszi, hogy a ház körül gyakori madarak emberi segítség nélkül is átvészeljék a telet. Az etetés viszont nagy könnyebbséget és biztonságot jelent a környék madarainak, különösen a nagyon hideg téli napokon, az itatással és a mesterséges odúkkal együtt, de csak akkor, ha az etetést folyamatosan, egész télen át végezzük. A madarak könnyen megszokják és számítanak az etetőhely táplálék kínálatára, és évről-évre akár messziről is visszatérnek a stabil etetők közelébe telelni, ezért ha váratlanul abbahagyjuk az eleség pótlását, rengeteg madarat hozhatunk nehéz helyzetbe. Az etetőre járó kis testű, 6-15 gramm (!) körüli testtömegű madarak számára -10 Celsius fok alatti hőmérsékleten a túlélés gyakran arról szól, hogy tartalékaik csak arra elegendőek, hogy át tudják vészelni a fagyos éjszakát. Ha másnap nem jutnak eleget táplálékhoz az alig 8 óra hosszúvilágos periódusban, például azért, mert nem töltöttük fel az etetőt, könnyen elpusztulhatnak a következő hideg éjszakán.



Csak télen etessünk!

Gyakori kérdés Magyarországon, hogy nyáron kell-e etetni a madarakat? Az elmúlt évszázadban kialakult hazai gyakorlat szerint a madáretetés a havas, ónos esős időszak, tehát a tél dandárjának madárvédelmi tevékenysége. Mára ez a tiszta kép kezd egy kissé zavarossá válni. Nyugat-Európa egyes országainak környezetállapot-romlása miatt az énekesmadarak állománya drámaian csökkent, ezért az ottani állatvédelmi szemlélet a madarak egész éves etetését támogatja. Szerencsére hazánkban továbbra sincs szükség az egész éves etetés gyakorlatának bevezetésére, ezért a költési időszak kezdetével fejezzük be a kert madarai-

nak etetését. Ennek nemcsak elvi, de madárvédelmi oka is van. Több megfigyelés is beszámol arról, hogy egyes széncinege párok az etetőben maradó napraforgóval etették a fiókáikat, akik ezt nem tudván megemészteni, a gyomortól a nyelőcsőig felgyülemelő magoktól megfulladtak, elpusztultak. Az ilyen szerencsétlen eseteket kerülhetjük el, ha időben szüntetjük be madaraink etetését. 2011-ben éppen a széncinege lesz az év madara.

Mivel etessünk?

A legfontosabb téli madáreleség a nem sózott, nem pirított, magas olajtartalmú fekete (ipari) napraforgó. (És a dió – írnam szívem szerint -, ha a csonthéjas növény ára nem vetekedne lassan az általunk oly ritkán fogyasztott szarvasgombáéval, én azért lopok madaraimnak a karácsonyi diós bejgli mennyiségének rovására.) A szotyolába érdemes apró szemű magvakat: kölest, muhart, fénymagot, lenmagot, stb. keverni. A legegyszerűbb, ha a gazdaboltokban kimérve kapható, vagy az állatkereskedésekben, barkásáruház-láncokban fellelhető pinty és hullámos papagáj magkeveréket vásárolunk. Ne keseredjünk el, és ne reklamáljunk, inkább örüljünk, ha a vásárolt napraforgó törött, „szemetes”! Sok madár csőre ugyanis nem elég erős az egész napraforgó szemek feltörésére (pl. vörösbegy, ökörszem), e fajok csak a törött szemekből kihulló magtörmeléket, a napraforgóba keveredő gyom és egyéb apró magvakat tudják hasznosítani.

Az olajos magvakhoz hasonlóan fontos téli etetőanyag az állati zsiradék: a nem sós vagy kifőzött szalonna, a faggyú, illetve a ma már szinte bármely élelmiszerbolt állateledel kínálatában szereplő cinkegolyó. (A cinkegolyó drótra van felfüggesztve, ennek oka, hogy a megfigyelések szerint madaraink könnyen belegabalyodhatnak a lágy spárgába, madzagba a ráakasztott eleség csipegetése közben, s belegabalyodva el is pusztulhatnak! Használjunk tehát merev drótot, akár fél diót, akár más táplálékot adunk a madarainknak e módszerrel.) Legalább ilyen jó, ha lágy sajtot is kiteszünk valamilyen vízszintes felületre, akár az etető sík tetejére, mert ezt is nagyon szeretik a madarak, különösen a vörösbegyek.

Az olajos magvak és az állati zsiradék mellett leggyakrabban almával etethetünk. A gyümölcsöket lehetőleg szűrjük fel bokorág-csonkokra, esetleg faágakra, így a madarak hóeséskor és azt követően is hozzáférhetnek, míg a talajra szórt élelem mindaddig elérhetetlen számukra, amíg el nem takarítjuk a havat. Az almát gyakorlatilag minden lágtevő, tehát rovarokat (is) fogyasztó madár kedveli, így nagy segítséget nyújthat szokatlan módon áttelelő madarainknak, például a barátposzátáknak.

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

Adható a madaraknak ezen kívül főtt rizs, főtt tészta, levesben főtt zöldségek, ezeket elsősorban a rigók és rovarévők fogyasztják.

Van egy örök szabály: soha ne adjunk a madaraknak kenyeret, kenyérmorzstát, mert ezek erjedésnek indulva gyomor- és bélgyulladást, és akár a madarak pusztulását is okozhatják.

Miből készítsünk egyszerűen etetőt?



A legegyszerűbben műanyag-flakonból lehet készíteni etetőt. Erre a célra eldobható 1,5-2 literes műanyag-flakonokat (így a túlzott szemétermelést is csökkentjük) használhatunk. Az etető kialakítása kreativitásunk függvénye.

A flakon oldalán késsel könnyedén megejthető boltíves kivágással, amely elég, ha két oldalán van, kényelmes hozzáférést és viszonylagosan hó és szélvédett etetőt ügyeskedhetünk. Nagyobb kertekben, szántóföld sarkában vethetünk néhány tő napraforgót, amelyek akár lábon hagyva, akár a leszedett maggal teli tányérok formájában kerülhet kis ingyen kosztosaink konyhájára. Kertben egyébként célszerű az ún. dúc-etetőt használni. Ha időnk és lehetőségünk is van, az etető két szemközti oldalát üveggel fedjük be, így a szél nem tudja elfújni a kiszórt táplálékot és a madarak is összkomfortosabban érzik magukat. Az etető kihelyezésénél ügyeljünk arra, hogy a macskák ne tudják megközelíteni. Gyakorlati tapasztalat, hogy a felfüggesztett etetőt nem tudja „bevenni” a madará-



szás ősi ösztönétől hajtott aranyos házi cica – amely ösztönt egyébként semmilyen módon nem lehet „kiirtani”, ha csak a benti melegben kéjesen nyújtózkodó házi kedvencből –, s a karvaly, e kistestű, de villámgyors ragadozó madár sem. A labilis felfüggesztés más hívatlan vendégek, nagyobb testű madarak, s a galambok távoltartására is jó módszer, általában jobban elkerülük az ilyen szélben mozgó etetőt. A verebeket azonban többnyire ez sem zavarja az önfelelt táplálkozásban. Igen élelmes népség. (De hát, mint tudjuk, ugye – a veréb is madár...)

Bár most látszólag engedett a tél a szorításból, ilyenkor is háláljuk meg ezeknek az ingyen napszámosoknak azt a mérhetetlen hasznot, amit kertjeink, földjeink rovar- és féregtelenítésével hajtának nekünk, a nélkül, hogy tudnának róla. Ennyi kis ráfordítást megér, hogy siránkozó keresgélésük helyett vidám dalukat hallhassuk télen is, vagy éppen jót derüljünk civakodásukon etetőnkben, abban a biztos tudatban, hogy jöhetnek a fagyos éjszakák, segítségünkkel túléljük a legkeményebb telet is.

Farkas Csamangó Zoltán

Gondolatok egy új év hajnalán!

Csodálom Jézus Krisztust, ahogyan a földre jön, és saját kezébe veszi a dolgokat. Nem mást küld, hogy Ő fáradt cinizmussal, a mennyei trónusán ülve szemlélje és kommentálja az emberiség vergődését. Ő közénk jött és szembemegy az akkori világ sodrásával, az erőszakos, kapzsi, lusta, élvhajhász semmittevésével. Utat keres, építkezik, társakat gyűjt, megtanítja őket csendben lenni, befelé fordulva imádkozni, felfedezni a mennyei Atya, vágyaink által szívünkbe írt álmait. Naponta útra kel, bejárja a szülőföldjét, bátran nyíltan szóba áll az emberekkel, meghallgatja őket, vigasztal, bátorít, segít. Egyetlen kérdés, egyetlen gond se jelent számára akadályt, lendületesen felvállalja azokat és megoldja. Keresztelő Szent János lefejezése, egy-egy kudarc, nem bénítja le, duzzogva nem ül félre, hanem

kitartó szívóssággal megy a szeretet útján előre. Nem gyűjt kincseket, vagyont, nem áll be egyetlen politikai irányzatba sem, szabadon száll, hiszi, hogy jósága, szeretete az egész világot megmozgatja. Egyszóval Jézus él, alkot és szeret, megy előre! Már önmagában ezért a tevékeny, lendületes életéért, én Jézus Krisztus mellé állok. Olyan döbbenetes látni, hogy sok-sok ember csak a saját pitiáner szórakozásáért mozdul meg. Csak korlátolt létének a fenntartását vállalja, önmagáért él, és nagyon sokan még azt is csak ímmel-ámmal teszik...

Annyira szeretném ezeket az embereket felrázni, rádöbenteni arra, hogy drága egyetlen életüket pocskolják el. Hogy lehetne az embereket a félnék, helyben tipegő, önzés burkában besavanyodott életükből ki-



mozdítani? Felszabadítani a szeretet, az alkotás, a valós létezés csodálatos szép világára? Hogy tudnám elmondani érthetően, megmutatni azt a tiszta örömet, melyet a szeretet útján, botladozva is, de elinduló ember megtapasztalhat? Lehet, hogy izgalmas egy számítógép előtt ülve vezetni egy autót, szimulált hajtűkanyarokat bevenni, de mennyivel izgalmasabb, becsületes munkád gyümölcseként megvásárolt autódat vezetve családotnak megmutatni gyermekkorod szép, mesés tájait. Lehet bekéservedve, szárny szegetten reménytelenségben ostromozni ezt a világot, de mennyivel jobb leülni és megfogalmazni egy verset, egy gondolatot, mely mint egy langyos szellő belekapaszkodik embertársad, csüggedten logó vitorlájába, és elindítja őt a reális létezés hatalmas óceánján. Jó dolog megérezni a kis magban feszülő élni akarást és azt szelíden jó földbe tenni, a szerető szolgálat alázatával öntözgetni. Jó dolog meghallani egy kisgyermek ki sem mondott panaszát és egy otthon, intézményecske létrehozásával, óvodával, gyermekvédelmi központtal válaszolni a kibontakozás utáni néma vágyra. Jó dolog, mint egy láthatatlan angyal e világon keresztül suhanni, itt-ott csendesen megállva az életet szolgálni, szeretni az alkotás Istenét. Nagyon jó dolog élni és alkotni! Ha az Isten maga mondaná, hogy nincs túlvilág, és nem tartják számon a szeretetből adott pohár vizet, a jó szót, a lehajló gyöngédséget, a másokért végzett munkát, én akkor is ezen az úton mennék tovább, mert jó dolog jónak lenni, alkotni, a létezés örömét megosztani embertársaiddal. Jó dolog a kis homokból várat építeni, a téglából templomot az Istennek, otthont az embereknek. Jó dolog a földet feltörni és tarka virágot, hatalmas fákat ültetni csak úgy, hogy legyenek, hogy létükkel tanúskodjanak az élet, a kibontakozás, a folyamatosan mozgásban lévő Isten irántunk való végtelen szeretetéről.

Megéri? Építéd, szépítéd a világot és észre se veszed, magadat építéd, bontakoztatod ki, minden egyes kapavágás, nemcsak a földet teszi lakhatóbbá, hanem te magadat is. Mindennapjaid szeretetének tüzeiben kiégő tégláidból nemcsak kint a világban épül ház, otthon a családotnak, hanem belülről építkezve megszületik benned, a családjáért felelős felnőtt, az apa, ki életet ad. Csodálatos életet adni, gyermeket szülni, és azt becsülettel, türelemmel az öntudatra ébredésig felnevelni, majd imádságos szeretettel az ő útját mindvégig egyengetni, és öreg fejjel az általad ásott kútból felbuggyanó tiszta vízben megmosakodni. Te ástad a kutat, de annak, életet adó tiszta vizét nem te teremtetted, általad születik valami, ami nem te vagy, mely életet ad sokaknak, s melynek tükrében megláthatod végre te is az igazi szép arcodat. Persze, hogy megéri a teremtető Istennek társává válva magadat e világban kiteljesíteni. Semmiből, a végtelen létbe felnőni, úgy lenni hatalmas fává, hogy forró nyarakban érett magvaiddal ezreiken, erdővé válsz. Minden egyes perc, óra mit Is-

ten jóságosan neked adott, s melyet te jószándékú munkával, alkotással nem kamatoztatsz, melyet a semmittevés, az önsajnálát, a meddő poénkodás, a helyben topogás céltalan kocsonyájában töltesz, elvesztett, soha vissza nem térő lehetőség. Tiszta szíveimből sajnállak téged, ki éveig célozgat, de nem mered meghúzni a ravaszt. Igen sajnállak téged ki olyan szellemi, lelki, anyagi erőket gyűjtesz, melyekből nem épül vers, szerelem, ház, haza, melyek csak poros raktárrá teszik életed, s téged értelmetlen limlomjaid őrzőjévé, egy karikás szemű, betörőktől rettegő éjjeli-őrre. Mi vagy te? Egy szárnyatlan sas, a porban kapirgáló tyúk között? Nem haragszom rád, csak sajnállak, mind azt a vándort, ki balgán megáll és tikkadtan szomjazik az életadó kút mellett. Izgalmas, érdekes az élet, és ne azért buggyanjon ki szívedből a dal, mert általa unatkozó emberek sztárja lehetsz, hanem csak azért, mert jó énekelni, társa lenni a korán kelő pacsirtának, ki dalával ébreszti a hajnalt, és a vándort. Jó alkotni, a vásznon megragadni egy mozdulatot, egy csak általad megsejtett hajlatát a tájnak, és azt, amit csak egyedül te látsz, alkotó munkáddal alázatosan láthatóvá tenni az egész világnak.

A mozgásban lévő Istennek szolgálja vagyok. És mint a gyermekkorod játékában, a szaladó gyermek, szeretnék életadó simogatással megérinteni, hogy életed legyen, és te is mozgásba lendülj, hogy merj magadba fordulva álmokat látni, és azokat társakat keresve bátran megvalósítani. Megtapasztalni azt, hogy milyen csodálatos társa lenni a világot, tiszta szép vágyaid által beléd írt irányban tovább teremtető Istennek. Krisztus, Isten reális válasza volt az emberiség évezredes adventjére. Jézus léte örök válasz, nem csak a megannyi miéltre, hogyanra, hanem a te alapvető örök kérdéseire is. Az élő hit, az erőt adó remény válságban van, és persze ez újabb és újabb politikai, gazdasági kríziseket szül. Hogyan tovább? Hiszem, hogy a világ megannyi kérdésére a válasz benned van, te magad vagy a válasz, melyeket a benned feszülő tiszta vágyakban, álmokban találhatsz meg. A kérdés az, hogy mersz-e magadba nézni, mered kimondani, megfogalmazni a végtelen utáni tiszta sóvárgásaidat? Mered félrelökni, a kufár, csak a vagyonukat halmozni akaró kereskedők csillogó reklámjait, és kimondani mindazt miért érdemes élned, dolgoznod, meghalnod? Mered alázatos partnerségben Istennel tovább teremteni ezt a szép világot? Mersz a gondolkodó, kereső embertársaid sorába állni, hogy te is akár egyetlen dallammal gazdagabbá tedd magadat, és társaidat? Mersz a holnapba nézni, és talán milliók által, a csendes adventi imában kértekre, Isten, simogató válasza lenni?

Egyetlen dolgot kívánok az újesztendőben: Merj ezekre a kérdésekre bátran igent mondani!

Szeretettel, Bőjte Csaba testvér Déva, 2010. dec. 30.

Olíva, a biblikus olaj

Ősi, misztikus, biblikus hangulatot áraszt már a több száz éves olajfa egyetlen példánya is. Ha egy telken él ilyen, a házat, a villát annak jegyében tervezik, építik meg. Kr. e. 5000-ben már sajtoltak a terméséből olajat, amit többféle célra használtak. Például azzal kenték fel a királyokat. Élettani hatása páratlan.

Az egyik legrégebb kultúrnövény, a Földközi-tenger keleti partvidékén, a mediterrán táj elválaszthatatlan „díszei” az olajfaligetek, de számottevő gazdasági tényező Törökországban, Marokkóban, Szíriában és Tunéziában is. Napjainkban Olaszországban, Görögországban és Spanyolországban terem belőle legtöbb.



sokféle – körülbelül száz – fajtájú olajfák hús év után fordulnak termőre, aztán több évszázadig élnek és hozzák a termésüket régiótól függően november-től január-

ig. Örökéletűnek tartják, mert az öreg törzs elhalása után újabb hajtások jelennek meg. Egy-egy fán átlagosan öt-tíz kiló bogyó terem, ebből a mennyiségből pedig egy-két liter olaj nyerhető, ez a magarázata annak, hogy miért volt mindig is méregdrága az olívaolaj. A bogyó színe az érettségtől függően faközöld, majd barna, kékesfekete, fekete. Fogyasztás előtt nyolc-tíz napig vízben áztatják, hogy a fanyar ízt adó csersavak kioldódjanak, majd sós vízben tartósítják. A gyümölcs íze felséges, önállóan is fogyasztják, de ételekben felhasználva még inkább, gondoljunk a görög, olasz nemzeti eledelekre. Kitűnő, ha csípős paprikával, fokhagymával, citrommal ízesítik. Akárhogy is: a bogyó élettani hatása nagyszerű. A belőle sajtolt zöldessárga olajnak az emberi szervezetre gyakorolt kedvező hatását pedig csak közelítik a mogorófélék, az avokádó, a napraforgó olaja. Az olívaolaj 70-80 százalékban tartalmaz egyszerűen telítetlen zsírsav-észtereket, de nyomokban fitoszterint és lecitint is. F-vitaminokat természetes formában kizárólag az olaj tartalmaz, ezek mesterséges bevitele extrém adagolás esetén rákkeltő lehet. Az olívaolaj összetevői erősítik az immunrendszert, támogatják az idegrendszert, oldják a stresszt és gátolják az érrendszeri betegségek kialakulását, erősíti az izomsejteket. E nemes olajat általában salátákhoz és ételek rövid idejű párolásához használjuk. Kosmetikai célokra is kitűnő, ez régóta ismert, hiszen olívaolajjal szépítették a régi birodalmak hercegnőinek bőrét, haját, de a csecsemők bőrét is. Időnként mi is kényeztethetjük magunkat. Például a száraz hajat célszerű bekenni egy kevés felmelegített olajjal, aztán a fejünket műanyag zacskóval lefedve, törülköző-

be csavarva félóráig várni a hatásra. Ennyi idő szükséges a zsíros bőrre készített pakoláshoz is: egy evőkanál olajat összekeverünk egy tojássárgájával és egy kávéskanál friss citromlével. Ha szálla megy az ujjunkba, könnyen eltávolíthatjuk, ha előtte meleg olajjal kenjük be.

Az olívaolajak minősége között óriási különbségek vannak. A legértékesebb az extra szűz, amelyet a szüretelést követő 24 órán belül mechanikus eszközökkel sajtolnak, préselik, gyúrják, ülepítik, centrifugálják, szűrik és palackozzák. Az eljárás során nem alkalmaznak hőt, oldószert, tartósítót, így megőrzi az összes tulajdonságát és antioxidánsokban gazdag mivoltát. A sajtolás során keletkező maradványokból oldószerezellel kinyert anyagot nevezik sansának. Ez mindössze egy százalékban tartalmaz extra szűz olajat, gyenge minőségű termék, az előállító országokban nem is forgalmazzák, csupán exportálják. Alacsony ára miatt sokan megveszik ott, ahol nincsenek tisztában a tartalmával, de nem éri meg.

Sokan úgy vélik, még ma is élhetnek olyan olajfa egyedek a jeruzsálemi Getsemáné kertben, vagyis az Olajfák hegyén, amelyek tanúi voltak Jézus elfogatásának. Azért lehetséges, mert az elhalt törzsekből mindig új hajtások nőnek.

Lévay Györgyi



A Fő utcai Abc dolgozói kellemes környezetben, széles termékválasztékkal, gyors kiszolgálással, folyamatos akciókkal várják kedves vásárlóikat a hét minden napján! Az üzletben törzsvásárlói rendszer működik, mely komoly kedvezményeket biztosít a törzsvásárlói kártyával rendelkező vásárlóink részére! Találkozunk minden nap! Nyitva tartás: H-P: 6.30-17, Sz: 6.30-13, V: 7-11-ig



Önkormányzat

A hulladékszállításról

Több jelzés, kérdés érkezett az Önkormányzat felé a települési szilárd hulladék hetenkénti elszállításával kapcsolatban. Az érdekeltek közül sokan azt hitték, hogy a heti rendszerességű szállítás azt jelenti, a szemétszállítási díj is a duplájára nő ezen túl. Mártély Község Képviselő Testülete, mint azt decemberi számunkban megírtuk, 2010. december 15-ei ülésén tárgyalta az A.S.A Köztisztasági Kft. új ajánlatát. „A Kft. díjjavaslatát, amely szerint nem lesz drágább a heti gyakoriságú szemétszállítás az eddiginél, az inflációkövető szokásos díjemelést tudomásul vételével elfogadta a testület.” A hulladék hetente történő szállításával a díjak összesen évi 3,6 %-os emelést jelentenek! Indokolja mindezt, a

16/2002. (IV. 10.) EüM rendelet,

a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményekről.

A rendelet 5. § (2) bekezdése: A bomló szerves anyagot tartalmazó hulladékot az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 10. §-a (2) bekezdésének 1. és 2. pontja szerinti nagyvárosias és kisvárosias lakóterületen hetente legalább kétszer, egyéb lakóterületen hetente legalább egyszer, illetőleg szükség szerint nagyobb gyakorisággal el kell szállítani.

Mártély Község Önkormányzata
eladásra kínálja a tulajdonában levő
zöld színű, benzinüzemű,
1984-es évjáratú,
9 személyes műszaki vizsgával
rendelkező

Ford Transit kisbuszt

Érdeklődni a polgármesteri Hivatalnál
hivatali időben

a 62/528-062-es telefonon.

Árajánlatokat írásban lehet benyújtani.



Összehasonlításul: a települési szilárd hulladék kezelési közszolgáltatás díjai 2010-ben

Edényzet mérete:	Lakossági/közületi közszolgáltatás esetén alkalmazható egységnyi díjtételek:
60 literes (kedvezményes)	160,-Ft/ürítés
60 literes	320,-Ft/ürítés
120 literes (kedvezményes)	185,-Ft/ürítés
120 literes	370,-Ft/ürítés
240 literes	725,-Ft/ürítés
120 literes szabványzsák	376,-Ft/db

2011. január 1. napjától

Edényzet mérete:	Lakossági/közületi közszolgáltatás esetén alkalmazható egységnyi díjtételek:
60 literes (kedvezményes)	124,-Ft/ürítés
60 literes	249,-Ft/ürítés
120 literes (kedvezményes)	144,-Ft/ürítés
120 literes	288,-Ft/ürítés
240 literes	562,-Ft/ürítés
120 literes szabványzsák	400,-Ft/db

Az árak az ÁFA-t nem tartalmazzák.



Vízdíjak (2011. évtől érvényes díjszabás)

Szolgáltatás	Lakossági díjak	Közületi díjak	Zsigmondy Zrt. részére
Ivóvíz	252,-Ft/m ³	368,-Ft/m ³	158,-Ft/m ³
Szennyvíz-elvezetés és szennyvíz tisztítás	252,-Ft/m ³	368,-Ft/m ³	-



Temetési hely, illetve az újraváltás díjai

Gyermeksírhely:	5.000,-Ft
Felnőtt egyes sírhely:	10.000,-Ft
Felnőtt kettős sírhely:	20.000,-Ft
Urnasírhely:	2.000,-Ft

A rendelkezési díjat:

- koporsós betemetés, illetve a rátemetés napjától számított 25 év,
- sírbolt esetén 60 év,
- urnafülke és urnasírhely esetén 10 év,
- urnasírbolt esetén 20 év elteltével kell megújítani.

Könyvtár, Közincs Kerekasztal megbeszélés

A Közincs Kerekasztal megbeszélése 2011. január 12-én szerdán 10 órától volt Mártélyon a könyvtárban. A Közincs Kerekasztal Mártélyi tagjai: az Olvasókör részéről Apró Lajosné elnök, a „Hogy életük legyen” Alapítvány az Ifjúságért részéről Tatárné Kapus Éva kuratórium tag, a Könyvtár részéről Sajti Imréné könyvtáros. A megbeszélésen kijelölésre került, hogy ebben az évben Mártély ad otthont a II. Kistérségi Hagyományőrző napnak abból az apropóból, hogy templomunk az idén 100 éves. A rendezvény költségeinek finanszírozására közös pályázatot nyújtunk be.

Sajti Imréné

Bál

Az Alapítvány a Mártélyi Általános Iskoláért az idén 2011. február 12-én rendezi meg bálját. Minden érdeklődőt várunk, változatos műsorokkal, nyitótáncsal, meglepetés sztárvendéggel, finom ételekkel. Jegyek igényelhetők Tokárné Nagy Anikónál és a Könyvtárban.

Fotópályázat

A „Hogy életük legyen” Alapítvány az Ifjúságért a mártélyi templom építésének és felszentelésének 100. évfordulója alkalmából pályázatot hirdet a következő kategóriákban:

1. Ifjúsági és felnőtt: fotópályázat
2. Gyermek: rajzpályázat (szabadon választott technika)

A templomról készült rajzok és fotók legjobbjai kiállításra kerülnek a templomban a 2011. évi jubileumi évben.

Mindkét kategória I. helyezettje 10-10 ezer Ft jutalomban részesül, illetve mindkét kategória első 3 helyezettje ingyenes kiránduláson vehet részt, a szegedi Dómba, altemplom és toronylátogatással egybekötve. Beadási határidő: 2011. május 31.

A pályázat mellett könyvet tervezünk kiadni a templom és az egyházközség történetéről. Kérünk mindenkit, ha rendelkezik bármilyen szellemi-tárgyi emlékekkel, keresse Nagy Verát (06-62/240-248), a kiadvány szerkesztőjét, illetve Tatárné Kapus Évát (06-70/702-4143) annak érdekében, hogy a történeti visszatekintés igazán alapos és autentikus lehesen.

Előre is köszönjük minden segítő közreműködését.



Köszönetnyilvánítás

2010. december 18-án elment közülünk egy jó ember, Nagy Imre. Élt 51 évet. A döbbenet, a fájdalom most sem enyhült, sokan nem tudják elhinni és elfogadni. Sokan álltak és állnak mellettünk a bajban, rokonok, jó szomszédok, barátok, ismerősök és munkatársak. Szeretnénk mindenkinek megköszönni, aki a végső búcsúnkon gyászunkat, fájdalomunkat enyhíteni igyekezett.

Egy számunkra kedves ember azt mondta: „Ilyenkor Karácsonykor szükség van az angyalokra, ezért mennek el a jó emberek.” December 18-a óta egy csillogó szemű, pirospozsgás, pödrött bajszú, mackós angyal vigyáz ránk.

Nagyné Szentirmai Anna
és gyermekei



Meghívó

„Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükben biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!”

Reményik Sándor: Templom és iskola

Templomunk felszentelésének 100. éves évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozatát 2011. február 6-án, 11 órakor ünnepi Szentmisével nyitjuk meg.

Program:

- A Civil szervezetek egységét kifejező Szent Adorján zászló megáldása
- Szentmisében, Mártély Község, Mária Oltalmába ajánlása
- „Néma” szövetség
- Áldás
- Himnusz

Szeretettel hívjuk és várjuk a Polgármester Asszonyt, a Képviselőket, a Civilszervezetek képviselőit, tagjait és nem utolsósorban minden mártélyi lakost, barátait és ismerőseivel együtt.

Szabó Zoltán Jenő
plébános

Tatárné Kapus Éva
lelképásztori munkatárs



„Lókarácsony”

Már visszatérő programként szervezi meg a Benkő család minden év decemberében a „lókarácsony” elnevezésű összejövetelt, ahol – bár a hátasok és kocsi húzók ezzel valószínűleg nincsenek tisztában – Karácsony alkalmából finom falatokkal, szeretgetéssel, simogatással kényeztetik a lovakat a családtagok, a náluk lovagolni tanuló gyerekek és szülei. Zab, kukorica, répa, alma az ünnepi menü, s bár ezeket rendszeresen kapják a lovak egész évben, nagyon szívesen fogadják bármikor az efféle ínyencségeket. Talán csak a szokatlan „tömeget” tartották furcsának, amely ez alkalommal előzőnlötte az istállót. Míg a gyerekek igyekeztek minél több simogatást és csemegét adni a kedvenceknek, a felnőttek forró teával melengették magukat a párás, nyirkos alkonyatban. Szép gesztus, követendő példa, hogy már gyermekkorban megtanítták szeretni és tisztelni az ember egyik legősibb társát, amely nem csak a



történelmet befolyásolta, de évszázadokig legfőbb segítőnk volt a gazdálkodásban, és megbízható partnere a sport területén.

Ping-pong verseny

Idén is megrendezésre került a már hagyományossá vált pingpong verseny a „Hogy életük legyen” Alapítvány az ifjúságért és az ÁMK szervezésében.

Nagyon nagy öröm, hogy évente egyre többen vagyunk. A 2010-es versenyen már közel 40 versenyző állt az asztalokhoz. Három kategóriában indultak a versenyzők. Férfi, női és gyermek résztvevők négy asztalon küzdöttek hatalmasat.

A eredményhirdetéskor a gyerekeknél a sorrend:

1. Aczél Mátyás
2. Tóth Roland
3. Papp Ernő



A Női versenyzők küzdelme a következő eredménnyel zárult:

1. Joó Tímea
2. Pánczél Zsanett
3. Papp Ernőné Radics Andrea

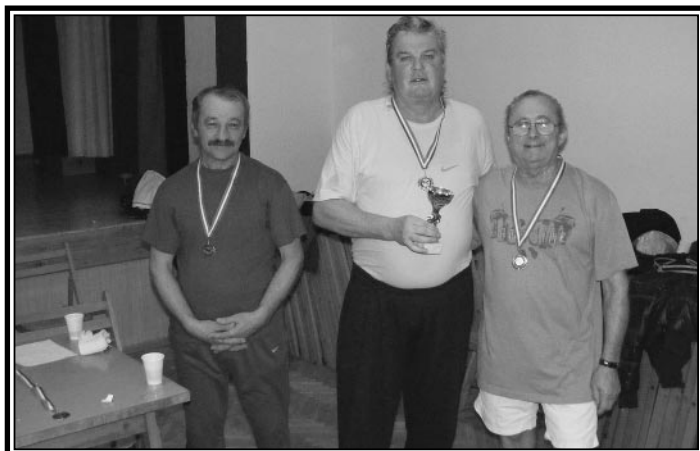
A férfiak népes mezőnyéből a végén a rutinos örök fiatalok maradtak a végén állva példátlan küzdeni tudásról tanúbizonyságot téve:



1. Szabó Csaba
2. Soós Miklós
3. Tóth Mihály

Nagy élmény volt az egész nap, közösen eltöltve. Jövőre is várunk mindenkit egy nagy játékra. Akik ott voltak, a következő évben is ott lesznek.

Ifj. Tatár Béla



Idősek Klubja februári programja

Február 2.-án Fényterápia 9 órától
 7.-8.-án Térítési díjak befizetése
 a pénztári órákban
 10.-én Névnapi köszöntők
 (Aranka, Zsuzsanna, Julianna)
 16.-án Előadás 10 órától - Bánfi Éva
 17.-én Februári népszokások 10 órától
 23.-án Ruha és fehérnemű vásár 9 órától
 Március 3-án 13. 30-tól Farsangi mulatság, amelyre
 jelmezesek jelentkezését várjuk.

Állandó Programok:

Hétfőn, reggeli előtt vércukorszint- és vérnyomás-
 mérés, 7 és 8 óra között.

Kedden beszélgetős délelőtt, a kézimunkázók csoport-

foglalkozása 9 órától.
 Szerdán videózás, régebbi rendezvényeinkről készült
 felvételek megtekintése közkívánatra, minden
 héten
 Csütörtökön közösségi rendezvény: előadás, névnap,
 születésnap, évforduló.

Hétfőn, szerdán, pénteken a kedvezményes tejet
 reggel 7 és 8 között kell elvinni, amely csak for-
 ralás után fogyasztható!

A gyógyszer igényeket mindenki hozza magával
 7 órára.

Klubvezetőség



BOROSTYÁN



Temetkezési Szolgálat

**Temetkezési Szolgálat
 és Virágüzlet**

TEMETKEZÉS

Mindszent, Csokonai u. 8.

Hódmezővásárhely, Dr. Imre J. u. 11

(Az Erzsébet Kórház bejáratával szemben)

Nyitva tartás:

H-P 7.30-16.00

Szo.: 9.00-12.00

Telefon: 62/238-866

Halotyszállítás helyben és vidéken. Temetések
 lebonyolítása, ravatalozás, sírásás, exhumálás.

Az anyakönyvezés, ügyintézés, árajánlat és
 tanácsadás ingyenes!

Szállítási ügyelet: 06-30/2-447-447
 (0-24 óráig)

C.T.: Beder Ferenc

TEMETKEZÉS



A Mártélyi Ravatalozó
 üzemeltetője:

A Csongrád Megyei
KEGYELETI KFT.
 Temetkezési irodája

Hódmezővásárhely, Dr. Imre József u. 1.
 (Bejárat: a Zrínyi u. felől)

Teljes körű temetkezési szolgáltatás

Térítésmentes tanácsadás,
 ügyintézés!

Telefon: (62) 534-985 és +36 30/606-3802

**Szállítási ügyelet éjjel-nappal:
 +36 30/224-4566**

Impresszum

Kiadja: Mártély Község Önkormányzata. Szerkeszti: Lupus Design Bt.

Hírányanyagokat, közleményeket a település intézményeinek munkatársai, egyesületei,
 alapítványai, civil szervezetei juttatnak el a szerkesztőségbe.

Balázs Jánosné egykori tiszteletbeli munkatárs, a mártélyi újság megálmodója, elindítója emlékére.

Szerkesztőség: Mártély, Tiszai u. 14. Tel: 228-556, E-mail: lupuska@invitel.hu. - ISSN 2062-1361

Nyomdai előkészítés: Tóth Zsolt. Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda - Hódmezővásárhely, Ferenc u. 18-20.